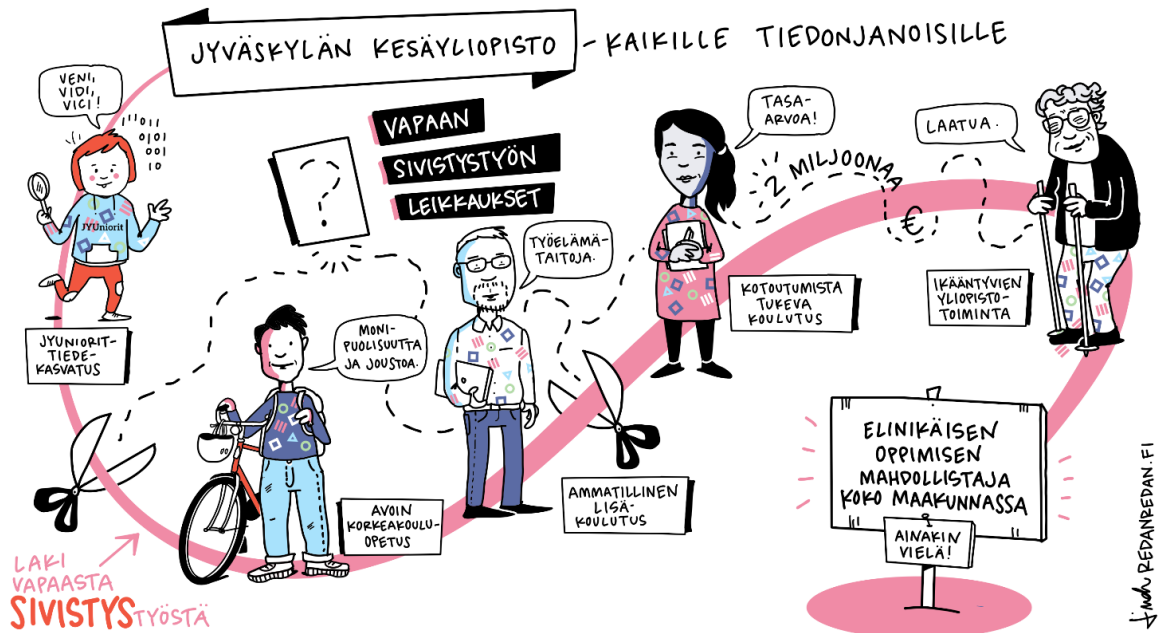

JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTOYHDISTYS RY.
TOIMINTAKERTOMUS
2024

SISÄLLYS

1	JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTON TOIMINTA VUONNA 2024.....	3
1.1	Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä	3
2	KOULUTUSTOIMINTA.....	4
2.1	Avoin korkeakouluopetus	4
2.2	Ammatillinen täydennyskoulutus	5
2.3	Ikääntyvien yliopisto	7
2.4	JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta	10
2.5	Kurssit toisen asteen opiskelijoille	12
2.6	Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus	12
2.7	Hanketoiminta ja tilauskoulutukset	15
3	KESÄYLIOPISTON OPISKELIJA- JA OPETUSTUNTIMÄÄRÄT.....	17
3.1	Opiskelijamäärät	17
3.2	Opetustunnit	17
4	HALLINTO	20
4.1	Kesäyliopistoyhdistys	20
4.2	Toimi- ja opetustilat	22
4.3	Markkinointi ja tiedottaminen.....	22
4.4	Toiminnan talous	24

1 JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTON TOIMINTA VUONNA 2024

Kesäyliopiston 112. toimintavuosi oli elämänmakuinen iloinen ja huolineen. 5–95-vuotiaat opiskelijat saivat mahdollisuuksia oppimiseen, uusia näkökulmia, ilonpilkahduksia ja onnistumisen kokemuksia, jotka edistivät kokonaisvaltaista hyvinvointia. Vuoden aikana juhlittiin JYUniorit-toiminnan kymmenettä toimintavuotta. Avoin korkeakouluopetus ja ammatilliset lisäkoulutukset rikastivat aikuisten oppijoiden arkea, maahanmuuttaneiden kotoutumista tuettiin keskittyen naisten osaamisen vahvistamiseen ja ikääntyvien yliopistossa nautittiin tuoreimmista tutkimustiedoista. Vuotta varjostivat hallituksen päätökset heikentää aikuisten oppimisen mahdollisuuksia, kun aikuiskoulutustuki ja mahdollisuus vuorotteluvapaaseen lopetettiin. Myös vapaan sivistystyön rahoitukseen kohdistui leikkauksia ja yleinen ostovoima heikentyi. Vuoden aikana solmittiin puitesopimukset Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän kaupungin kanssa selkeyttämään yhteistyötä. Määrällisesti mitattuna vuosi päättyi myönteisesti sekä talouden että järjestettyjen opetustuntien osalta.

1.1 Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä

Jyväskylän kesäyliopisto aloitti toimintansa 1912 maan ensimmäisenä kesäyliopistona ”kesäsemestereinä”. Nykyisin kesäyliopisto pyrkii vastaamaan nopeasti maakunnan asukkaiden koulutustarpeisiin. Toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä (1765/2009): *”Kesäyliopistot ovat alueellisen koulutustarjonnan oppilaitoksia, joiden toiminnassa painottuvat avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö”*.

Jyväskylän kesäyliopistoa on 22.12.1997 alkaen ylläpitänyt Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry. Yhdistys on hyväksymässään strategiassa (2023–2027) määritellyt tavoitetilan 2030 ja suunnitelman toimenpiteistä tavoitetilan saavuttamiseksi. Kesäyliopisto toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatetta ja opiskelijoiksi ovat tervetulleita kaikki opinhaluiset iästä, asuinpaikasta ja aiemmasta koulutuksesta riippumatta.

Opetus ja kulttuuriministeriö on 29.11.2012 myöntämässään ylläpitämisluvassa määritellyt koulutustehtävän: *”Jyväskylän kesäyliopisto järjestää avointa korkeakouluopetusta, työelämän valmiuksia ja osaamista kehittävää sekä muuta vapaan sivistystyön koulutusta mukaan lukien ikääntyvien yliopistokoulutus. Kesäyliopiston koulutustarjonnassa painottuvat oikeustieteelliset, yhteiskunnalliset, luonnon- ja terveystieteelliset sekä taidealojen aineet ja aihealueet.”*

Koulutustehtävää toteutetaan seuraavin painopistealuein:

- ammatillinen lisäkoulutus
- avoin korkeakouluopetus
- ikääntyvien yliopistotoiminta
- kieli- ja kulttuurikoulutus ml. maahanmuuttajille suunnatut koulutukset
- kulttuuri-, harrastus- ja yleissivistävä koulutus
- lasten ja nuorten yliopistotoiminta (JYUniorit)

2 KOULUTUSTOIMINTA

2.1 Avoin korkeakouluopetus

Avoin korkeakouluopetus on kesäyliopistoille laissa määritelty tehtävä, joka osaltaan profiloi kesäyliopistojen toimintaa suhteessa muihin vapaan sivistystyönoppilaitoksiin. Avointa korkeakouluopetusta tarjottiin Lapin, Turun, Oulun, Itä-Suomen, Tampereen, Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen sekä Taideyliopiston opetussuunnitelmien mukaisesti. Jyväskylän yliopiston kanssa sovittua tutkinto-opiskelijoiden alennettua opintomaksua hyödynnettiin edelleen aiempien vuosien tapaan melko paljon. Myös koronavuosina pilotoituja yhteistyökoulutuksia muiden kesäyliopistojen kanssa jatkettiin.

Vuodelle tavoitteeksi asetettu 1000 opetustunnin määrä ylittyi yli kolmellasadalla tunnilla, mikä on huomattavasti isompi tuntipotti viime vuosiin verrattuna. Avoimeen korkeakouluopetukseen ilmoittautumisia oli 572, mutta nettomäärä avoimen korkeakouluopetuksen opiskelijoista oli kuitenkin huomattavasti vähemmän (198), sillä suurin osa opiskelijoista osallistui useammasta opintojaksosta koostuviin opintokokonaisuuksiin. Aikaisempien vuosien tapaan kesäyliopiston opintotarjonta oli suunniteltu paikkakunnan ja koko maakunnan opiskelumahdollisuuksia täydentäväksi. Opinnot koostuivat oppiaineista, joita maakunnassa ei muutoin voi opiskella avoimina korkeakouluopintoina, mm. kuvataide, tanssipedagogiikka, englannin ja ruotsin perusopinnot. Lähes kaikki suunniteltu opetus toteutui keväällä 2024, mutta syksyllä osa suunnitellusta opetuksesta peruuntui vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi, mm. ruotsin kielen perusopinnot, mahdollisesti mm. aikuiskoulutustukijärjestelmän lakkautuksen vaikutuksena.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Avointa yliopisto- ja korkeakouluopetusta järjestetään vähintään 1000 vos-tuntia. / Toteutui 1324 tuntia.*
- *Tarjontaan valitaan opintoja harkitusti ja perustellusti, mutta valikoimaa pyritään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan myös uudistamaan. / Toteutui.*
- *Opetustarjontaan otetaan vain sellaisia opintoja, joita järjestämällä Kesäyliopisto tuo uusia mahdollisuuksia opiskelijoilleen. Tarjontaan ei oteta opintoja, joita voi jo opiskella avoimina korkeakouluopintoina lähiopetuksena Jyväskylässä tai verkko-opintoina suoraan järjestävään avoimeen yliopistoon, ellei opintojen tarjoamiseen ole erityistä ja perusteltua syytä, kuten järjestävän avoimen yliopiston riittämättömät resurssit. / Toteutui.*
- *Pyritään vakiinnuttamaan kesäopintojen tarjontaa niin, että touko-elokuun välillä tarjotaan 2-3 opintojaksoa. Kesäopinnot painottuvat lyhyisiin, mutta intensiivisiin opintojaksoihin lähinnä taiteen aloilta, mutta mahdollisuuksia muiden alojen kesäopintojen järjestämiseen kartoitetaan. / Toteutui, tarjottiin kaksi kuvataiteen alan lyhytkurssia touko-kesäkuussa.*

- *Tarjonnassa olevista väyläopinnoista tiedotetaan aiempaa selkeämmin ja panostetaan ohjaukseen ja viestintään. / Toteutui osittain. Tiedotusta tehostettiin erityisesti verkkosivuilla, mutta markkinoinnin ja ohjauksen osalta on edelleen kehittämistä.*
- *Yhteistyötä avoimen korkeakouluopetuksen järjestämisessä jatketaan muiden kesäyliopistojen kanssa. Yhteistyössä järjestettävillä etäopinnoilla mahdollistetaan sellaisten opintojen toteutuminen, joihin oman kesäyliopiston resurssit eivät yksin riittäisi. Onnistuneet yhteistyöopinnot vakiinnutetaan osaksi jatkuvaa tarjontaa ja kesäyliopistojen välistä, sujuvaa yhteistyötoimintaa. / Toteutui.*
- *Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä Jyväskylän yliopiston kanssa tehdään yhteistyötä maakunnallisten opintotarpeiden sekä -mahdollisuuksien kartoittamiseksi. Myös opinnoista tiedottaessa ja ohjauksessa tehdään yhteistyötä kyseisten korkeakoulujen kanssa. / Toteutui.*

2.2 Ammatillinen täydennyskoulutus

Vuonna 2024 järjestettiin 53 ammatillista täydennyskoulutusta, joissa oli yhteensä 903 osallistumista (783 henkilöä). Koulutuksista kertyi 3479 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia. Aiempien vuosien tavoin koulutuksia suunnattiin erityisesti opetus- ja kasvatustieteiden sekä sosiaali- ja terveysalan henkilöstölle. Uutena kohderyhmänä tavoitettiin organisaatioiden kehittämis- ja esihenkilötehtävissä toimivia myös muilta kuin edellä mainituilta aloilta. Toimintasuunnitelmaa noudattaen painopisteenä oli prosessimaisten, useamman kuukauden mittaisten koulutuskokonaisuuksien (10–60 op) järjestäminen. Näiden koulutusten opetussuunnitelmista suurin osa oli laadittu osaamisperusteisesti, ja hyväksytyt suoritustiedot tallennettiin Koski-tietovarantoon 134 opiskelijan osalta (vuonna 2023 vastaava luku oli 89 ja vuonna 2022 35).

Vuoden aikana jatkettiin Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Jyväskylän kesäyliopiston yhteistä O3 Keski-Suomi -verkostotoimintaa. Yhteistyön puitteissa kesäyliopisto koordinoi maakunnan opetus- ja sivistystoimen henkilöstön täydennyskoulutusta. Koulutukset toteutettiin verkkovälitteisesti saavutettavuuden varmistamiseksi. Kuntien taloushaasteista johtuen yhteistyömallia kehitettiin ja solmittiin uusi yhteistyösopimus vuosiksi 2025–2027. Mukana uudella kaudella ovat Hankasalmi, Joutsa, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Murame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Sopimuksettomasta kaudesta johtuen vuonna 2024 koulutuksia järjestettiin määrällisesti aiempia vuosia vähemmän.

Koulutusten suunnittelussa tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. koulutuksia tarjoavien yritysten ja Keski-Suomen kuntien kanssa. Perinteiseen tapaan järjestettiin myös mm. Koulu- ja opintosihiteerien valtakunnalliset täydennyskoulutuspäivät. Yksi vuoden kohokohdistista oli Valtakunnalliset senioriopettajapäivät, jotka toteutettiin yhteistyössä Opetusalan seniorijärjestö OSJ ry:n, Jyvässeudun senioriopettajat ry:n ja Keski-Suomen ammatilliset senioriopettajat ry:n kanssa.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- Ammatillisia lisäkoulutuksia järjestetään vähintään 2000 vos-tuntia. / Toteutui 3479 tuntia.
- Osaamisperusteisuus-prosessia kehitetään edelleen mm. ottamalla käyttöön sähköinen suostumuslomake ja vahva tunnistautuminen ilmoittautumisen yhteydessä sekä tekemällä Koski-integrointi opiskelijarekisteri- ja kurssinhallintajärjestelmään. / Toteutui osin. Suostumuksen antaminen ilmoittautumisen yhteydessä vaatii vielä kehitystyötä kurssinhallintajärjestelmän palveluntarjoajan taholta.
- Säilytetään tarjonnassa vakiintuneita koulutuksia, joihin kohdistuu säännöllistä kysyntää. / Toteutui.
- Kartoitetaan alueellisia koulutustarpeita pääkohderyhmien ohella myös muilta ammatialoilta ja pyritään tarjoamaan tarvelähtöisesti koulutuksia uusille kohderyhmille. / Toteutui osin. Positiivisen johtamisen koulutukseen osallistui organisaatioiden kehittämis- ja esihenkilötehtävissä toimivia myös muilta kuin pääkohderyhmiä edustavilta aloilta. Uusien kohderyhmien ja heidän koulutustarpeiden kartoittamista olisi voitu tehdä enemmän ja systemaatisemmin.
- Jatketaan tai aktivoidaan verkostomaista yhteistyötä ja koulutussuunnittelua keskeisten yhteistyötahojen kanssa:
 - Sosiaali- ja terveysala: Keski-Suomen hyvinvointialue / Toteutui osin, mutta yhteistyö voisi olla tiiviimpää ja johdonmukaisempaa.
 - Opetus- ja sivistystoimi: O3-verkoston säilyttäminen / Toteutui. Verkoston toiminta jatkuu 2025–2027, mutta Jyväskylä ja Jämsä jäävät yhteistyöstä tauolle. Verkoston rahoituspohja supistuu.
 - Kesäyliopistoverkosto: Valitaan kesäyliopistojen yhteisestä koulutuskorista tarjontaan vähintään viisi koulutusta ja tarjotaan verkostolle vähintään viisi koulutusta. / Toteutui, valittuja koulutuksia 18 ja tarjottuja 17 sisältäen myös muita kuin ammatillisia täydennyskoulutuksia.
 - Jyväskylän yliopiston jatkuvaa oppimista edistävä yhteistyö / Toteutui osin, mm. JOTPA-hankkeen kautta.

2.3 Ikääntyvien yliopisto

Ikääntyvien yliopisto tarjoaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia pääasiassa työelämästä eläkkeelle siirtyneille. Toiminta tukee ikääntyvien itsenäistä elämää, hidastaa ennen aikaista vanhenemista ja ennaltaehkäisee iän myötä tulevia sairauksia. Suomessa toiminta käynnistyi 1985 kesäyliopiston, Jyväskylän yliopiston ja kaupungin yhteistyössä professori Eino Heikkisen aloitteesta.

Toiminnan tavoitteet:

- Ikääntyvän ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoisuuden ylläpito ja kohentaminen.
- Tarjotaan ikääntyville mahdollisuuksia tieteellisen tiedon hankkimiseen, vireyden ja itsetunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen sekä omien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen.
- Vastataan ikääntyvien konkreettisiin oppimistarpeisiin erityisesti tietoyhteiskuntataitojen alueella.

Ikääntyvien yliopiston toimintamuodot

- Monitieteiset luentosarjat
- Seminaarit, kurssit ja opintomatkat
- Tietotekniikkakurssit ja digineuvojatoiminta

Jyväskylän Ikääntyvien yliopisto on valtakunnan johtava Ikis-toimija, jonka luennoille ja kursseille osallistutaan koko maasta (vuosittain osallistumisia on noin 20 000). Valtakunnallista toimintaa vahvistaa vuonna 2024 julkistettu Verkko-Ikis-brändi, joka kehitettiin Keski-Suomen liiton rahoittamana kokoamaan koko maan Ikääntyvien yliopistotoiminta yhden helppokäyttöisen portaalin alle. Käytännössä valtaosa sisällöistä tuotetaan Jyväskylästä. Verkkovälitteiset luennot ovat toiminnan lippulaivana vakiinnuttaneet paikkansa monen yhteistyöopiston ja yksittäisen seniorin elämässä toimintona. Verkkotarjonta ei ole poistanut kohtaamisten tarvetta, vaan Ikääntyvien yliopistossa järjestetään opetusta myös lähiopetuksena. Opiskelijoille halutaan antaa mahdollisuus valita opiskelutapa elämäntilanteen ja mieltymysten perusteella.

Vuoden aikana järjestettiin 1614 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia. Jyväskylän Ikääntyvien yliopistoon ilmoittautuneita oli 1394 (netto). Lähiopetukseen ilmoittautuneita oli 638 (netto), joista miehiä 169 ja naisia 469. Verkko-opetuksen nettoluku oli 130 opiskelijaa, joista miehiä 28 ja naisia 102. Luentotoimintaan (lähi- ja verkko) ilmoittautuneita oli 1390 (netto), joista miehiä 400 ja naisia 990. Osallistumisten määrä (brutto) oli vähintään 20 000, kun huomioidaan myös yhteistyöoppilaitoksissa luentoja seuraavat. Luennoille osallistuttiin Jyväskylän lisäksi kansalaisopistoista, kesäyliopistoista tai kirjastoista ympäri Suomen. Opistoja oli 52, jotka välittivät luentoja noin 60 paikkakunnalle. Kuulijoita yksittäisillä luennoilla oli 400–1000, mutta koska samalla koneella tai luokassa on voinut olla useampiakin henkilöitä, tavoittivat suosituimmat luennot runsaasti suuremman kuulijajoukon. Luentosarjat suunniteltiin yhdessä osallistujien kanssa. Eniten kuulijoita keräsivät ns. julkkispuheenvuorot kuten Heli Laaksosen, Virpi Hämeen-Anttilan, Pirkko Lahden, Rauli Virtasen sekä Jani Kokon esitykset.

Verkossa toimiminen on kansalaisen perustaito, mutta edelleen osalla senioreista digitaidot ovat puutteellisia. Yksi Ikääntyvien yliopiston toimintamuoto on digineuvoja-verkoston (ent. Geronet) ylläpito. Digineuvojat tarjoavat vapaaehtoistyönä vertaistukea digihaasteisiin. Toiminta on vahvimmillaan Jyväskylässä, mutta verkostoon kuuluvia digineuvojia toimii myös maakunnan muissa kunnissa. Jyväskylässä noin 30 aktiivista digineuvojaa tarjosi vertaistukea kursseilla ja neuvontaa palvelupisteissä yhteensä 1521 tunnin ajan. Digineuvojien työskentely keventää mm. kirjastoihin kohdistuvaa painetta ohjata ikäihmisiä yhteiskunnan edellyttämässä tietotekniikkataidoissa. Vapaaehtoisten tarjoama maksuton apu mahdollistaa myös vähävaraisten tuen saannin ja on tärkeää niille, jotka eivät pääse esimerkiksi liikuntakykynsä vuoksi opiskelemaan tietokonealuokkiin tai joille muu tarjottu opetus on liian nopeasti etenevää. Vuoden aikana jatkettiin yhteistyön tiivistämistä muiden digineuvontapalveluja järjestävien tahojen kanssa, jotta vältettäisiin päällekkäisyyksiä ja viestintä tehostuisi. Digineuvojen työtä ja tuen vahvistamista maakuntaan varmistettiin myös yhdessä Digibuusti! -hankkeella, jota toteutetaan yhdessä JAMK:n kanssa (2024–2026).

Kurssitoimintaa järjestettiin myös mm. filosofiasta, medialukutaidosta, kirjoittamisesta ja kielistä. Opintomatkailu nautti suosiota ja matkoja järjestettiin kotiseudulle, kotimaahan ja ulkomaille Itävaltaan ja Italiaan.

Valtakunnallista yhteistyötä tehtiin osallistuen ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallisen neuvottelukunnan toimintaan. Neuvottelukunnan jäseninä olivat rehtori Leena Meriläinen, koulutussihteeri Jaana Rossi, Hannu Salvi ja Päivi Eskola. Ikääntyvien yliopiston edustajina Jyväskylän kaupungin vanhusneuvostossa olivat Leena Hirvonen varajäsenenään Liisa Kirveskangas. Nordplus-rahoituksella käynnistettiin uusi dis- ja misinformaatiokasvatuksen kehittämiseen liittyvä hanke, johon kumppaneiksi kutsuttiin Suomesta Vanhustyön keskusliitto, Virosta vapaan sivistystyön keskusjärjestö ja Liettuasta Ikääntyvien yliopisto.

Ikääntyvien yliopistotoimintaa ohjaavan johtoryhmän puheenjohtajana toimi lehtori Susanna Paloniemi. Ryhmän muut jäsenet olivat tutkimusjohtaja Katja Kokko, yliopistonlehtori Anne Viljanen, yliopistonopettaja Päivi Eskola, dosentti Riitta Hänninen, rehtori Timo Tikka (Saarijärvi), yksikönjohtaja Pekka Risku (JAMK), opiskelijajäsen ja suunnitteluryhmän puheenjohtaja opetusneuvos Hannu Salvi, TKKI-päällikkö Toni Ruohonen (K-S hyvinvointialue), rehtori Leena Meriläinen sekä kunkin henkilön henkilökohtainen varajäsen. Ryhmän sihteerinä toimi koulutussihteeri Jaana Rossi.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Toiminta tuottaa 1400 vos-tuntia. / Toteutui 1614 vos-tuntia.*
- *Opiskelijoita on rekisteröitynyt 1500 (netto-opiskelijamäärä) ja osallistumisia on noin 25000 (brutto-opiskelijamäärä). / Toteutui 1773, osallistumisia noin 19218.*
- *Valtakunnallinen Ikääntyvien verkkoyliopisto -brändi on valmis ja koulutustarjottimelle nostettujen kurssien markkinointi on käynnistynyt. Verkko-lkis-toiminnan kautta tavoitetaan aiempaa kattavammin opiskelijoita koko maasta. / Toteutui ja toiminta käynnistyi.*
- *Oppilaitosyhteistyötä tehdään verkkovälitteisten luentojen osalta vähintään 60 yhteistyötahon kanssa. / Toteutui 52 yhteistyötahoa.*

- *Jyväskylän digineuvojayhteistyö käynnistyy. / Toteutui osin. Koordinoivaa tahoa ei ole löytynyt, mutta yhteistyö maakunnan muiden digineuvojien kanssa tiivistyi mm. Digibuusti! -hankkeen kiertueen ja saman teeman ympärillä toimivien muiden tahojen (esim. eläkeliitot) yhteistyön avulla.*
- *Ikääntyvien yliopistotapahtumien alueellista kattavuutta lisätään yhteistyössä maakunnan kuntien ja muiden toimijoiden kuten liike-elämän ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. / Toteutui mm. kutsumalla maakunnan kuntien vanhusneuvostot ja vanhusasiavaltuutetun yhteiseen keskustelutilaisuuteen.*

2.4 JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta

JYUniorit Lasten ja nuorten yliopisto on vuosien aikana kehittynyt monitieteiseksi ja monipuoliseksi tiedekasvatuksen muodoksi. Sen tavoitteena on

- kannustaa lapsia uteliaisuuteen ja kriittiseen ajatteluun,
- tehdä yliopistoa tutuksi ja tarjota näkemyksiä akateemisesta kulttuurista sekä sen roolia yhteiskunnassa,
- vahvistaa yliopistojen avoimuutta sekä mahdollistaa yliopistomaailman sekä lasten ja nuorten kohtaamisia,
- kannustaa lapsia ja nuoria tutustumaan eri tieteenaloihin,
- lisätä nuorten ymmärrystä erilaisista koulutusvalinnoista ja uravaihtoehdoista sekä
- tarjota kunnioittava ilmapiiri ilman suorituspainetta.

JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoimintaa organisoivat Jyväskylän kesäyliopisto (Kristiina Niemi-Kaija), Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskuksen Tiedemuseo (Jonna Timonen) sekä Keski-Suomen LUMA-keskus (Anni Aroluoma, Anniina Koliseva) osana Jyväskylän yliopiston Tiedettä kaikille -toimintaa. Jyväskylän kesäyliopiston roolina on toteuttaa kouluaikeiden ulkopuolisia tiedekerhoja ja -leirejä yhteistyössä Jyväskylän yliopiston opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Yhteistyössä mukana olivat vuonna 2024 Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitos, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, IT-tiedekunta, Bio- ja ympäristötieteiden laitos, Opettajankoulutuslaitos, Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos sekä Kasvatustieteiden laitos. Vuoden aikana järjestettiin 3410 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia. Yhteensä 65 tiedekerhossa, -leireillä ja -työpajoissa oli 629 osallistumista. Lisäksi järjestettiin erilaisia tiede- ja taidetapahtumia (mm. Yläkaupungin yö, Tutkijoiden yö, Lasten Lystikylä), joissa oli yli tuhat osallistumista. JYUniorit-toiminnan 10-vuotistaivalta juhlistettiin toukokuussa järjestämällä koululuokille ja illalla koko perheelle Pop-up Heureka tiedeshow. Lisäksi perheille oli tarjolla iltajuhlissa tiede- ja taidepajoja sekä lasten konsertti.

Vuoden aikana toteutettiin Ajatella!-tiedekasvatushanke, jonka rahoittajana oli Tieteen tiedotus ry. Tavoitteena oli lisätä lasten kiinnostusta humanistiseen ja yhteiskuntatieteelliseen tietoon ja tutkimukseen tiedeviestinnän keinoin sekä vahvistaa lasten ja nuorten ymmärrystä siitä, miten tieteellinen tieto rakentuu. Hankkeessa tuotettiin historian, filosofian ja taloustieteen aloilta oppimistehtäviä, jotka käsittelivät historiallista empatiaa, retoriikkaa ja kestävä taloutta. Tehtäviä testattiin ja kehitettiin edelleen tiedeleireillä ja tiedetapahtumissa. Lisäksi tuotettiin tiedekasvatusopas, joka on sovellettavissa alakouluikäisten monialaisessa tiedekasvatuksessa. Viestintäkampanjan avulla lisättiin tietoisuutta humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedon hyödyistä tiedekasvatuksessa.

Vuoden lopussa solmittiin kumppanuussopimus Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän kesäyliopiston välille vuosiksi 2025–2027. Sopimukseen pohjautuen Jyväskylän yliopisto tukee kesäyliopiston järjestämää JYUniorit-toimintaa vuosittaisella määrärahalta, jonka taso neuvotellaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kesäyliopisto kohdentaa 1,25 henkilötyövuotta JYUniorit-vaapaa-ajan tiedekasvatukseen. Työpanokset kohdentuvat kokonaisuudessaan myös

yliopiston hyödyksi osana Tiedettä kaikille –toimintaa vahvistaen samalla myös yliopiston yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Herätetään ja vahvistetaan kiinnostusta sivistykseen ja oppimiseen. / Toteutui yhteensä 629 osallistumista kerhoilla ja leireillä. Suurta yleisöä tavoitettiin erilaisissa tapahtumissa (Tutkijoiden yö. Lysti Kylä -festivaali, Yläkaupungin yö).*
- *Osallistutaan Tiedettä kaikille –konseptin kehittämiseen tiedeviestinnän ja tiedekasvatuksen asiantuntijoina. / Toteutui. Kesäyliopiston edustaja osallistui kuukausittain Tiedettä kaikille työryhmän suunnittelupalaveriin.*
- *Solmitaan yhteistyösopimus JYU:n Avoimen tiedon keskuksen kanssa kaudelle 2024–2028. / Toteutui. Solmittiin yhteistyösopimus vuosille 2025–2027.*
- *Järjestetään vähintään 40 tiedekasvatustoteutusta (tiedeleiri, tiedekerho, tiedetapahtuma), joista kertyy vähintään 1900 vos-tuntia. / Toteutui. Järjestettiin yhteensä 65 kerhoa, leiriä ja tapahtumaa, yhteensä 3410 vos-tuntia.*
- *Toiminnassa huomioidaan myös muut kuin suomenkieliset osallistujat sekä vahvistetaan varhaiskasvatus- ja yläkoulukäisille suunnattua tarjontaa. / Toteutui. Aiempia vuosia vahvemmin mukana oli monikielisiä lapsia, joiden kielelliset erityistarpeet huomioitiin ohjauksessa. Yhteistyötä Jyväskylän yliopiston varhaiskasvatustieteen yliopistonopettajien kanssa kehitettiin edelleen. Yläkoululaisille tarjolla oli peliohjelmointikurssit.*
- *Kehitetään opiskelijaohjaajien ohjausta toiminnan toteutuksen eri vaiheissa. / Totetutui. Ohjaajat saivat tukea sekä sisällön suunnittelussa että tiedeleirien ohjauksessa.*
- *Kehitetään maakunnallista yhteistyötä järjestäen toimintaa yhteistyössä vähintään kolmen eri kunnan kanssa. / Ei toteutunut. Järjestettiin kolmen viikon aikana luontoleiri Joutsassa.*
- *Vahvistetaan toiminnan taloutta ja kehitetään toimintaa etsimällä taloudellisia tukijoita hanketoiminnan kautta. / Toteutui. Vuodelle 2024 saatiin rahoitus Tieteen tiedotus ry:ltä Ajatella!-tiedekasvatushankkeeseen sekä vahvistettiin kumppanuussopimus Jyväskylän yliopiston kanssa.*

2.5 Kurssit toisen asteen opiskelijoille

Viimeisten vuosien aikana Jyväskylän kesäyliopiston järjestämien lukio-opintoja kertaavien kurssien osallistujamäärät ovat vähentyneet huomattavasti. Tämän vuoksi kursseja ei järjestetty kesällä ja syksyllä. Osallistujia ohjattiin kysyttäessä muiden kesäyliopistojen abi- ja lukio-laiskursseille.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Järjestetään toisen asteen opiskelijoille abi- ja tukikursseja vähintään 100–300 voston tuntia. / Ei toteutunut, toteuma 80 opetustuntia.*
- *Toteutetaan lähiopetuskurssien rinnalla kysynnän mukaan verkkokursseja. / Ei toteutunut.*
- *Toteutetaan kohderyhmätiedotusta ja opinto-ohjaajien informointia. Informaatiota lähetetään vähintään kaksi kertaa vuodessa opinto-ohjaajille ja lukioiden rehtoreille sekä hyödyn-täen sosiaalista mediaa. / Ei toteutunut.*

2.6 Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus

Kielikurssit pysyivät monipuolisesti tarjonnassa eri asiakasryhmille, kuten avoimen yliopiston, ikääntyvien yliopiston, lasten ja nuorten yliopistotoiminnan sekä ammatillisen lisäkoulutuksen ohjelmassa. Vieraan kielen kielikursseja järjestettiin englannista (työelämän sekä suullisen kielitaidon verkkokursseja), italiasta ja hepreasta. Kaiken kaikkiaan vieraiden kielten kursseja, joita ei järjestetty osana JYUniorit tai Ikis-toimintaa tai avoimena yliopisto-opetuksena, toteutui 12 kpl (osallistumisia yht. 117, opetustunteja 270). Lisäksi lasten yliopistotoimintana järjestettiin kielikerhoja ja -leirejä, sekä ikääntyvien yliopistossa kursseja tavallisimmista matkailukielistä. Avoimena yliopisto-opetuksena taas toteutettiin opetusta ruotsin, englannin ja korean kielistä.

Vuonna 2024 järjestettiin yhteensä 950 tuntia suomi toisena kielenä -kursseja etä- ja lähiopetuksena (pois lukien lukutaito- ja kotoutumiskoulutukset). Kurseille osallistuttiin 238 kertaa, ja opiskelijoita oli 199. Suomen kielen verkkokurssit sekä verkossa järjestettävät YKI-valmennuskurssit kasvattivat suosiotaan. Myös suomen kielen ja kulttuurin talvi- ja kesäintensiivikurssit toteutuivat vuonna 2024 menestyksekkäästi ja keräsivät koronavuosien jälkeen ennätykselliset määrät osallistujia. Talvikurssilla osallistujia oli 30 kolmessa eri tasoryhmässä ja kesällä 62 viidessä eri tasoryhmässä. Palaavien opiskelijoiden määrä sekä positiivinen palaute laadukkaasta opetuksesta sekä kulttuuriohjelmasta osoittavat, että kurssin kehittäminen kulkee oikeaan suuntaan. Myös kurssien ympärivuotista markkinointia on kehitetty vuonna 2024 varmistamaan kasvavat osallistujamäärät. Yli 60 henkilön viihtyminen Jyväskylässä kolmen viikon ajan tuo tuottoja alueelle erityisesti palvelujen ja asumisen kustannuksien muodossa. Kurssin ohjelmassa huomioidaan tutustuminen myös Jyväskylän ulkopuoliseen Keski-Suomeen.

Vuonna 2018 voimaan tulleeseen vapaan sivistystyönlain (632/1998) muutokseen perustuen kesäyliopistolla oli mahdollisuus saada valtionavustusta luku- ja kirjoitustaidon perustaitojen opetukseen (UMAKO). Vuoden 2024 aikana järjestettiin kaksi lukutaitokoulutusta. Ensimmäi-

nen keväällä 2024 Jyväskylässä järjestetty koulutus oli suunnattu jo jonkin lukutaitokoulutuksen aiemmin suorittaneille, mutta edelleen heikon luku- ja kirjoitustaidon omaaville maahan muuttaneille. Koulutus räätälöitiin alueen tarpeeseen työllisyyspalveluiden kanssa käydyn keskustelun jälkeen. Koulutuksen kesto oli 540 tuntia ja siihen osallistui 9 kotoutujaa. Toinen, täysin latinalaisella aakkostolla lukutaidottomille ja pääasiassa koulua kotimaassa käymättömille maahan muuttaneille suunnattu koulutus toteutettiin jälleen yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa 4 kuukauden mittaisena yhteen ketjutettuna koulutuksena, jossa kesäyliopiston opetustunteja oli 303 ja osallistujia 12. Lisäksi maahan muuttaneille suunnattua koulutusta järjestettiin kotoutumiskoulutuksen muodossa Laukaassa, jatkokurssina syksyllä 2023 järjestetyille koulutukselle. Koulutus oli laajuudeltaan 125 tuntia ja siihen osallistui 11 ukrainalaista tilapäisen suojelun saanutta kotoutujaa. Yhteensä kotoutumis- ja lukutaitokoulutuksia järjestettiin 971 tuntia.

Valtionosuuteen oikeuttavien lukutaito- ja kotoutumiskoulutusten lisäksi järjestettiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetulla projektirahoituksella uudenlainen maahanmuuttajanaيسille suunnattu kesäkielikoulutus Jyväskylässä sekä Jämsässä. Koulutukseen osallistui yhteensä 30 naista. Koulutus oli osa kesällä 2023 pilotoitua hanketta, joka jatkui vielä kesään 2024. Hankkeessa järjestettiin koulutusta naisille, joilla ei ole esimerkiksi lastenhoidon tai terveyssyiden takia mahdollisuutta osallistua kokopäiväiseen opiskeluun ja joilla ei ole voimassa olevaa kotoutumissuunnitelmaa.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Järjestetään yhteensä 1800 tuntia vos-rahoitteista kieli- ja kulttuuriopetusta: Kotoutumis- ja lukutaitokoulutusta vähintään 1000 vos-tuntia Keski-Suomessa. Suomen kielen ja kulttuurin intensiivikurssit kevättalvella ja kesällä 2024 Jyväskylässä lähiopetuksena, yhteensä vähintään 500 vos-tuntia. Työelämälähtöisiä kielikursseja verkkopainotteisesti 300 vos-tuntia / Toteutui yhteensä 2191 tuntia.*
- *Vakiinnutetaan Jyväskylän kesäyliopiston asemaa ketteränä, tarvelähtöisen maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjänä koko Keski-Suomen alueella seuraavin keinoin:*
 - *Jatketaan alueellisesti tärkeän suomen kielen lukutaitokoulutuksen järjestämistä yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa (Umako -rahoitus). Pyritään järjestämään myös toinen lukutaitoa vahvistava koulutus. / Toteutui, molemmat järjestettiin.*
 - *Jatketaan OKM:n rahoittamaa (lisärahoitus), jo kesällä 2023 Jyväskylässä ja Keuruulla pilotoitua maahanmuuttajanaisten suomen kielen kesäkoulutusta Jyväskylässä ja uutena paikakuntana Jämsässä. Pyritään löytämään keinoja jatkaa koulutusta lisärahoituksen loppumisen jälkeen. / Toteutui, lisärahoitusta on haettu OPH:n opintoseteliavustushausta, päätöstä ei ole vielä saatu.*
 - *Resurssien riittäessä tarjotaan myös kotoutumiskoulutusta, ensisijaisesti muualla kuin Jyväskylässä. / Toteutui.*
- *Käynnistetään uusia maahanmuuttajien koulutukseen liittyviä hankkeita, mikäli rahoitushakuja aukeaa. Erityisesti pyritään löytämään rahoitusta kotoutumisajan ulkopuolisten (jo pidempään maassa olleiden tai ei-pakolaisten) maahanmuuttaneiden joustavaan kielikoulutukseen muualla, kuin Jyväskylässä. / Ei toteutunut, sillä haettavaa rahoitusta ei auennut.*
- *Osallistutaan alueellisiin maahanmuuttajakoulutuksen verkostoihin ja sekä tunnustellaan yhteistyömahdollisuuksia maahanmuuttaneiden koulutuksien järjestämiseen eri kunnissa.*

*Jatketaan yhteistyötä mm. työllisyyspalveluiden kanssa koulutustarpeiden kartoittamiseksi.
/ Toteutui.*

- *Perinteisiä suomen kielen intensiivikursseja kehitetään modernimpaan ja laadukkaampaan suuntaan. Samalla kiinnitetään huomiota kurssien kustannustehokkuuteen. Opetuksen tuntimäärää supistetaan hieman, samoin kurssin kulttuuriohjelmaa tiivistetään ja ohjelma valikoidaan tarkemmin pedagogisesta näkökulmasta. / Toteutui osin. Kulttuuriohjelmaa on kehitetty tuomaan monipuolisemmin esiin suomalaisen kulttuurin eri osa-alueita. Opetuksen tuntimäärää ei ole supistettu, mutta kurssin kustannustehokkuutta on lisätty.*

2.7 Hanketoiminta ja tilauskoulutukset

Kesäyliopisto on osassa hankkeista päävastuullinen toimija ja osassa kesäyliopistolla on rajattu osavastuu hankkeesta.

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli vuonna 2024 päävastuullisena toimijana

- Valtakunnallisen verkko-ikäntyvien yliopiston toimintamallin kehittäminen 11/2022–12/2024, tutummin Verkko-Ikis (Keski-Suomen Liitto/Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha)
- KOKORES – Kriisitaustaisen oppilaan kohtaaminen ja opettajan resilienssi 1/2023–6/2024 (OPH)
- VOPA II: Vaikuttavat ja osallistavat opiskelijapalautteet osana vst-oppilaitosten arkea 5/2023–6/2025 (OPH)
- HYVO3 – Hyvinvointiosaamisen koulutuskokonaisuus 5/2023–6/2025 (OPH)
- Keski-Suomen Sivistyskunnat 2030 -hanke 11/2023–12/2024 (Keski-Suomen liitto)
- Ajatella!-tiedekasvatushanke, tuki JYUniorit-tiedekasvatuksen tiedeviestintään 1/2024–12/2024 (Tieteen tiedotus ry)
- OPE: Opettajien elvytysosaamiskoulutus 1/2024–12/2025 (OPH)
- Kesäyliopistosta Eurooppaan – aikuiskoulutuksen kansainväliset mahdollisuudet 6/2024–11/2025 (EU/Erasmus +)
- Maahanmuuttajanaisten kesäkielikoulu 4/2023–11/2024 (OKM erityisavustus)
- Navigating mis- and disinformation at an older age: Enhancing democratic participation, social sustainability, and digital skills through creative workshops and good practices 6/2024–6/2026. (Nordplus). Kumppanit: Medardas Cobotas Third Age University (Liettua), Vanhustyön keskusliitto (Suomi), The Estonian Non-Formal Adult Education Assosiation (Viro).
- Tekoälykäs ope – Tekoäly opettajan kumppanina 8/2024–6/2026 (OPH). Koulutukset käynnistyvät vuonna 2025.

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli yhteistyökumppanina

- JOTPA – Pätevöittävät opinnot varhaiskasvatuksen tehtäviin 6/2023–6/2025 (Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus). JYU Avoimen yliopiston, Jyväskylän ja Keski-Pohjanmaan kesäyliopistojen yhteishanke, jossa tarjotaan valmentava verkko-opintopaketti ulkomaisessa korkeakoulussa tutkintonsa suorittaneille varhaiskasvatuksen opettajaksi suuntaaville henkilöille. Opintopaketin suorittaminen auttaa hakeutumaan pätevytymispolulle. Kesäyliopisto organisoii ja toteuttaa hankkeessa tiedon hankintaa, viestintää, opiskelijarekrytointia, S2-opetusta sekä opiskelijoiden tutorointia.
- Osaamisperusteisuutta yksilöllisesti ja yhteisöllisesti VST:n oppimispolkuihin 11/2021–6/2024 (OPH). Keski-Suomen vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteishanke (päähakija Jyväskylän kaupunki, kansalaisopisto). Kesäyliopisto oli osatoteuttajana ja mukana ohjausryhmässä.
- Osallistavan ja vastuullisen johtamisen askelmerkit kesäyliopistoissa 12/2023–12/2025 (OPH). Hanke toteutetaan kesäyliopistojen yhteishankkeena, päätoteuttajana

toimii Tampereen kesäyliopisto. Koulutusosioiden toteutuksesta vastaa lisäksi 7 kesäyliopistoa. Jyväskylän ja Mikkelin kesäyliopistojen vastuulla oli Tiimijohtaminen asiantuntijaorganisaatiossa -koulutuskokonaisuus syksyllä 2024.

- VEPO-voimaa johtajuuteen 5 op -hanke (OPH). Pää toteuttajana JYU Koulutusjohtamisen instituutti. Kesäyliopisto osallistuu tiedotukseen O3-verkostotoiminnan kautta.
- Kohti Inklusiivista varhaiskasvatusta (OPH) hanke toteutetaan kesäyliopistojen yhteishankkeena, pää toteuttajana Savonlinnan kesäyliopisto 2024–2025.
- Digibuusti! – peli-iloa ja digitaitoja Keski-Suomessa -hanke (3/2024–8/2026). Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja kesäyliopiston yhteishankkeen tavoitteena on lisätä ikääntyvän maaseutuväestön digiosaamista, edistää digitalisaatiomyönteistä ajattelutapaa ja tarjota tietoa pelaamisen ja pelillisyyden mahdollisuuksista digitaitojen oppimisessa. Hanketta rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus Maaseuturahastosta. Digibuusti! tavoitti vuonna 2024 suoraan 1645 henkilöä ja välillisesti 3290 henkilöä. Vuonna 2024 pidettiin 27 digitietoiskua/luentoa/infotilaisuutta. Jyväskylän kaupunginkirjastolla pidettyihin digitietoiskuihin osallistui livenä tai striimin kautta 498 henkilöä ja lisäksi digitietoiskujen tallenteita seurasi 337 henkilöä. Digibuusti! järjesti myös neljä erillistä pelitapahtumaa ja erillisen kaksipäiväisen digitukijoiden verkostopäivän Jyväskylässä, lähetti kolme uutiskirjettä sekä järjesti seitsemät teemoitetut digitukijoiden verkostokahvit.
- Opettajat oppilaiden osallisuuden vahvistajina 2022–2024 (OPH). Pää toteuttaja Nuorten Suomi ry. Kesäyliopisto osallistui ohjausryhmätyöskentelyyn ja tiedotukseen.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Haetaan kesäyliopiston kannalta muutamia tarkoituksenmukaisia hankkeita vuosiksi 2024–2025. Rahoitusta tavoitellaan seuraaviin teemoihin: JYUniorit-toiminnan kehittäminen, maakunnan sivistystoimen tarpeet, jatkuvan oppimiseen edistäminen, maakunnan seniorien digitaitojen vahvistaminen, kansainvälinen yhteistyö (Erasmus- tai Nordplus-rahoitus).* / Toteutui.
- *Hankerahoitustavoite on 240 000 euroa.* / Toteutui 255 539 euroa .
- *Järjestetään n. 5 tilauskoulutusta.* / Ei toteutunut. Ammatillisten täydennyskoulutusten osalta jätettiin tarjous kahteen tilauskoulutukseen, joiden tarjouskilpailu hävitettiin.

3 KESÄYLIOPISTON OPISKELIJA- JA OPETUSTUNTIMÄÄRÄT

3.1 Opiskelijamäärät

Vuonna 2024 kesäyliopistossa opiskeli 3801 henkilöä, heistä

- o 25 % oli miehiä ja 75 % naisia
- o 53 % ilmoitti kotipaikakseen Jyväskylän, 22 % jonkin muun Keski-Suomen kunnan ja 25 % muun alueen
- o Opiskelijoilla oli 22 eri äidinkieltä, 11 % äidinkieli oli muu kuin suomi
- o Opiskelijoista 33 % oli työelämässä, 2 % työttömänä, 13 % opiskeli, 49 % eläkkeellä ja 3 % muissa tehtävissä kuten kotiäitinä.

Ilmoittautuneiden määrä ei kerro täyttä tietoa toiminnan vaikuttavuudesta, sillä kesäyliopisto järjestää myös yleisölle avoimia tilaisuuksia, joihin ei edellytetä ilmoittautumista ja näihin tilaisuuksiin osallistui arvion mukaan noin 2000 henkilöä. Kaikkiin kesäyliopiston järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin osallistui yhteensä noin 5400 henkilöä. Lisäksi Ikääntyvien yliopiston luennoille kertyi osallistumisia toimintavuonna noin 19 000, kun huomioidaan yhteistyöopistoilla luentoja seuraavien määrä. Yhteistyöopistojen osallistujia tai opetustunteja ei kirjata kesäyliopiston tilastoihin.

Taulukko 1. Opiskelijamäärät kesäyliopiston eri painopistealueilla. Vuosien 2020–2024 osalta on arvioitu myös ilmoittautumattomien osuutta, mikä on ilmoitettu suluissa.

	2020	2021	2022	2023	2024
Avoin korkeakouluopetus	276 (0)	259 (0)	227 (0)	145	198
Ikääntyvien yliopistotoiminta	1507 (500)	1293 (700)	1539 (1000)	1352 (1000)	1394 (1000)
Ammatillinen lisäkoulutus (kieliopinnot ml. suomen kielen intensiivikurssit, tilauskoulutukset)	826 (50)	2945 (300)	1305	1222	1103
JYUniorit (sis.toisen asteen kurssit)	183 (0)	154 (10)	843 (1000)	535 (1000)	629 (1000)
Maahanmuuttajille suunnattu koulutus (UMAKO, kotoutumiskoulutukset, Maahanmuuttajanaisten kesäkielikoulu)	12	16	41	75	61
Yhteensä	2804 (550) =3354	4667 (1010) =5677	3955 (2000) = 5955	3329 (2000)= 5329	3385 (2000)= 5385

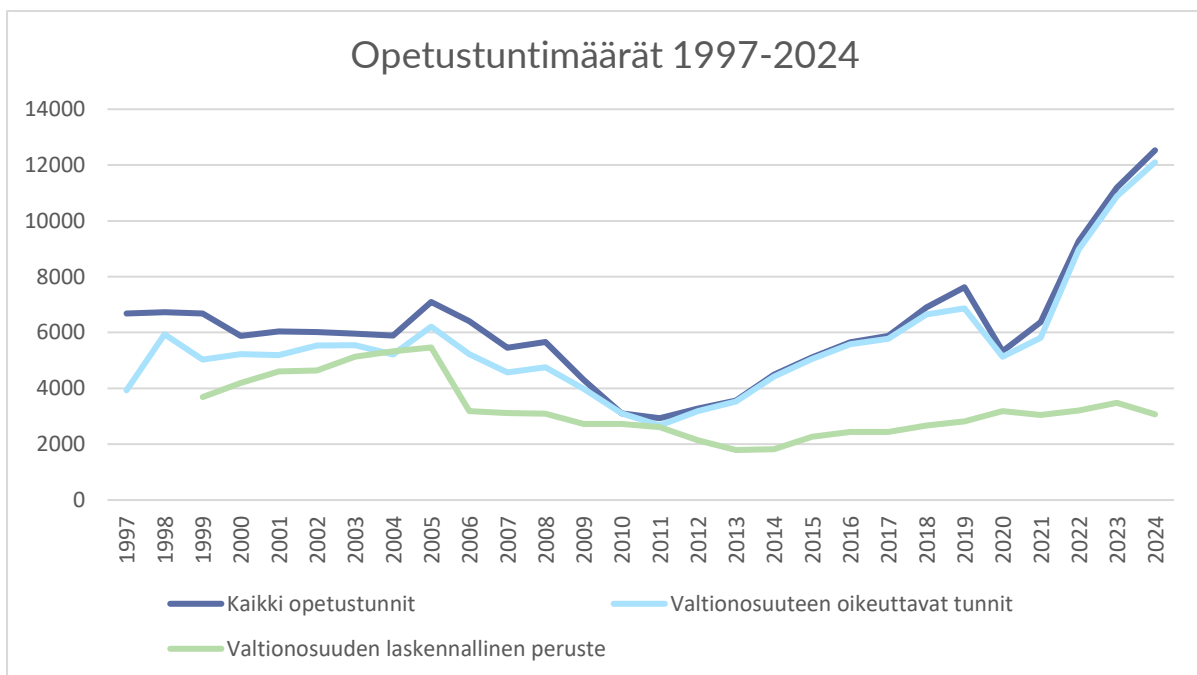
3.2 Opetustunnit

Vuonna 2024 järjestettiin ennätyselliset 12 098 valtionrahoitukseen oikeuttavaa opetustuntia ja lisäksi muuta opetusta 429 tuntia. Opiskelijoita kiinnostivat erityisesti pitkät työelämässä

tarvittavaa osaamista vahvistavat koulutuskokonaisuudet ja lasten tiedeperusteinen harrastustoiminta. Myös avoin korkeakouluopetus ja suomen kielen koulutus vahvistui aiempiin vuosiin verrattuna.

Kuvio 1. Valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien jakautuminen painopistealueille 2024.

Kuvio 2. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 1997–2024

Vuonna 2024 ylitettiin asetetut opetustuntitavoitteet. Kesäyliopiston valtionosuuteen oikeuttavat opetustunnit kasvoivat tasaisesti vuosina 2012–2019, vuosien 2020–2021 toteutusmääriin vaikutti koronaepidemia. Taulukkoon 2 on koottu tuntimäärien kehitys vuosina 1997–2024.

Taulukko 2. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 1997–2024

Vuosi	Kaikki opetustunnit	Valtionosuuteen oikeuttavat tunnit	Valtionosuuden laskennallinen peruste	Valtionosuuden laskennallinen peruste kotoutumissuunnitelman mukaiseen rahoitukseen
1997	6680	3930		
1998	6730	5936		
1999	6677	5030	3684	
2000	5876	5222	4190	
2001	6040	5191	4605	
2002	6019	5535	4636	
2003	5962	5552	5134	
2004	5889	5211	5328	
2005	7098	6209	5465	
2006	6404	5220	3181	
2007	5449	4574	3119	
2008	5661	4758	3088	
2009	4308	3990	2727	
2010	3107	3093	2727	
2011	2931	2674	2612	
2012	3275	3189	2140	
2013	3561	3525	1791	
2014	4493	4428	1820	
2015	5111	5054	2264	
2016	5651	5581	2438	
2017	5882	5789	2607	
2018	6902	6652	2664	
2019	7622	6860	2822	
2020	5334	5137	3183	174
2021	6370	5805	3047	134
2022	9268	8973	3210	254
2023	11189	10874	3479	615
2024	12527	12098	3068 (vos-leikkaus -20 %)	577

4 HALLINTO

4.1 Kesäyliopistoyhdistys

Kesäyliopistoyhdistys kokoontui vuonna 2024 kaksi kertaa. Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 22.4. ja syyskokous 2.11.2024. Jyväskylän kesäyliopiston hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa: 22.3., 24.5., 25.10. ja 9.12.2024. Hallituksen puheenjohtajana toimi Jyväskylän yliopiston dekaani, professori Minna-Riitta Luukka ja varapuheenjohtajana Uuraisten kunnanjohtaja Juha Valkama.

Jyväskylän kesäyliopistoyhdistyksen hallituksen jäsenet (varajäsenet) v. 2024:

Jyväskylän yliopisto Jukka Lerkkänen (Irene Ylönen), Jyväskylän kaupunki Eino Leisimo (Päivi Koivisto), Jyväskylän yliopistosäätiö Sanna-Mari Jyräkoski (Pasi Sorri), Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta Joachim Kratochvil (Konsta Tarnanen), Jyväskylän ammattikorkeakoulu Sirpa Tuomi (Maarit Korva), Keski-Suomen hyvinvointialue Pekka Neittaanmäki (Katri Savolainen), Keski-Suomen liitto Leena Lyytinen (Matti Leino), Konneveden kunta Kati Laine-Rissanen, (Hankasalmen kunta Miikka Laihonen), Luhangan kunta Juhani Räsänen (Joutsan kunta Eero Peltoniemi), Äänekosken kaupunki Ville Härtsiä (25.10. asti) (Keuruun kaupunki Pirjo Ikkala), Uuraisten kunta Juha Valkama (Laukaan kunta Jussi Silpola), Saarijärven kaupunki Arja Siikström, (Kyyjärven kunta 1. varajäsen Sanna Honkonen, Karstulan kunta (2. Varajäsen) Kirsti Keihäsvuori, Pihtiputaan kunta Jutta Hartojoki (Viitasaaren kaupunki Maria Kaisa Aula).

Yhdistyksen tilintarkastajat: KHT Anne-Mari Ulfves ja KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Anna-Riikka Maunula. Varatilintarkastajat: KHT Matti Paananen ja KHT Johanna Gråsten.

Toimintavuonna yhdistyksellä oli 19 yhteisöjäsentä: Hankasalmen kunta, Joutsan kunta, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän yliopistosäätiö, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, Karstulan kunta, Keuruun kaupunki, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen hyvinvointialue, Konneveden kunta, Kyyjärven kunta, Laukaan kunta, Luhangan kunta, Pihtiputaan kunta, Saarijärven kaupunki, Uuraisten kunta, Viitasaaren kaupunki ja Äänekosken kaupunki.

Jyväskylän kesäyliopisto on Suomen Kesäyliopistot ry:n (SKYOT), Sivistysala ry:n (Sivista) ja Keski-Suomen Opistopiiri ry:n sekä Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n (KYT) jäsen. Rehtori Leena Meriläinen osallistui SKYOT:n sääntömääräisiin kokouksiin, toimi Opistopiirin hallituksen ja Sivistysala ry:n (Sivista) työmarkkinavaliokunnan jäsenenä.

Kesäyliopiston toimihenkilöt 2024

Rehtori KM Leena Meriläinen

Koulutussuunnittelija FM, YTM Tuomo Kuivalainen

Koulutussuunnittelija KTT Kristiina Niemi-Kaija

Koulutussihteeri tradenomi Hanna Rajala (30.4.2024 asti)

Koulutussihteeri yo-merkonomi Jaana Rossi

Koulutuskoordinaattori KM Aada Ruhanen (6.5.2024-)

Koulutussuunnittelija FM Jenni Panula-Ontto

Koulutussuunnittelija KM Annika Knuutila

Koulutussuunnittelija FM Marika Myllymäki

Koulutussuunnittelija KTM Maarit Viljakainen (12.8.2024 -)

Harjoittelijat FK Annika Hasanen ja KK Ada Huuhtanen

Yhteenlaskettuja henkilötyövuosia Jyväskylän kesäyliopistossa tehtiin hallinto- ja tukipalvelutehtävissä 8,6 henkilötyövuotta (vuonna 2023, 7,5) ja 6 laskennallista htv:a opetustehtävissä, jonka lisäksi osa opetuksesta järjestettiin toimeksiantosuhteiden kautta. Työsuhteissa noudatettiin yksityistä opetusalaan koskevaa työehtosopimusta. Vuoden ruuhkatilanteissa sekä projektiluontoisissa tehtävissä hyödynnettiin Jyväskylän yliopiston tutkinto-opiskelijoiden KM Tomi Salmi, HuK Pekka Pirisen, KM Tanja Väisäsen ja HuK Emilia Massisen apua. Henkilöstökoulutuksiin osallistuttiin vuoden aikana keskimäärin 2½ työpäivää.

Ostopalveluina ostettiin taloushallintopalvelut Cimson Yrityspalveluilta, IT-tuki sekä Peda.net-oppimisympäristö Jyväskylän yliopistolta, Hellewi-kurssinhallintaohjelman tuki Mäntsälän ATK-palvelut Oy:stä, verkkomaksupalvelut Paytrail Technology Oy:stä, työterveyspalvelut Mehiläinen Oy:ltä, työajanseuranta Aacon Oy:ltä (Kellokortti), taloushallinto-ohjelma (Procountor) Finago Oy:ltä. Verkko-ohjelmistoja (mm. Zoom-lisenssit) ostettiin SKYOT:n kautta tehtyinä yhteishankintoina.

Opetuspalkkioita maksettiin kertomusvuonna 161 henkilölle, joiden lisäksi opetuspalkkioihin rinnastettavia maksuja kohdistui avoimille yliopistoille osana monimuoto-opetuksesta maksettuja maksuja ja ostettaessa koulutuspalveluja yrityksiltä. Digneuvojat (ent. Geronet-tutorit), yliopiston tutkinto-opiskelijat ja satunnaiset yksittäiset kouluttajat antoivat opetusta tai ohjausta osin ilman opetuspalkkiota. Yhteensä kesäyliopistossa järjestettyä opetusta tai ohjausta antoi noin 240 henkilöä.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- 1. Päätoimista henkilökuntaa on kahdeksan, joista 1–2 htv:tta muodostuu hanketyöstä. Harjoittelijoista ja tuntityöntekijöistä syntyy 1 htv. Tarvittaessa rekrytoidaan hanketyöntekijä. / Toteutui.*
- 2. Henkilöstön hyvinvointia ja osaamisen ylläpitoa tuetaan kehityskeskustelujen pohjalta ja soveltuvin koulutuksin. Päätoimiset työntekijät osallistuvat vuoden aikana vähintään neljään koulutuspäivään. Henkilöstökoulutusten painopisteinä ovat edelleen osaamisperustaiseen koulutussuunnitteluun liittyvät työvaiheet, digitaitojen sekä viestintä- ja markkinointitaitojen vahvistaminen. / Toteutui keskimäärin 2½ päivää/henkilö.*
- 3. Kansainvälisiä kontakteja vahvistetaan mm. Erasmus+ ja/tai Nordplus -hankkein. / Toteutui.*

4.2 Toimi- ja opetustilat

Kesäyliopiston toimisto sijaitsee Jyväskylän yliopiston Agora-rakennuksessa, jossa käytössä on yliopiston kalustama työtila (n. 60 m²; 110 jyv-m²). Henkilöstöllä on mahdollisuus työskennellä myös etätöissä, siten että vähintään puolet työajasta tapahtuu toimistolla.

Opetusta järjestetään sekä verkossa että lähiopetuksena. Lähiopetusta järjestettiin pääasiassa Jyväskylän yliopiston tiloissa, mutta myös Jyväskylän kansalaisopiston ja muiden kuntien tiloissa. Kontaktiopetusta tai tilaisuuksia järjestettiin Jyväskylän lisäksi mm. Hankasalmella, Joutsassa, Keuruulla, Laukaassa ja Saarijärvellä. Opetuksiin osallistuttiin kaikista Keski-Suomen kunnista.

4.3 Markkinointi ja tiedottaminen

Jyväskylän kesäyliopiston markkinointiviestintää sekä tiedottamista toteutettiin viestintäsuunnittelijavetoisesti, mutta myös yhä vahvemmassa yhteistyössä eri toiminta-alueiden koulutussuunnittelijoiden kanssa. Pääasiallisia markkinointikanavia olivat sosiaalinen media (Facebook, Instagram, LinkedIn), Google Ads, uutiskirjeet eri kohderyhmille, tiedoteviestit ja esitteet omille vanhoille asiakkaille sekä yhteistyö koulutus.fi-alustan kanssa. Lehtimainoksia vähennettiin suunnitelman mukaisesti niin, että lehtimainoksilla tavoitellaan pääasiassa ikääntyvien yliopiston osallistujia. Kesäyliopisto oli näkyvillä myös erilaisissa tapahtumissa, kuten kirjamesuilla, tutkijoidenyössä, ikääntyneiden työelämäntapahtumassa, seniorimessuilla, Tartu Digiin! -kiertueella sekä vapaaehtoismessuilla.

Kustannustehokkain markkinointikanava oli yhteistyö koulutus.fi-alustan kanssa ja sopimusta päätettiin jatkaa vuodelle 2025 entistä laajempaan. Koulutus.fi-sivuston hyöty perustuu siihen, että sivusto on hyvin hakukoneoptimoitu ja asiakas löytää koulutustemme pariin todennäköisemmin alustan kautta kuin kesäyliopiston omien verkkosivujen/verkkokaupan kautta. Vuonna 2024 koulutus.fi-sivuston kautta tulleet ilmoittautumiset toivat kesäyliopistolle yhteensä jopa 50 000 euron edestä koulutusmaksuja.

Pyrimme tasaisempaan orgaaniseen (ei-maksettuun) näkyvyyteen luomalla aktiivisesti sisältöä sosiaaliseen mediaan kaikista toiminta-alueista. Keväällä koettiin onnistumisia koulutusten kohderyhmien saavuttamisessa, mutta loppuvuotta lähestyessä osallistujamäärät hiipuivat. Suurimmat haasteet ovat edelleen uusien pitkien ammatillisten koulutusten markkinoinnissa.

Vuoden aikana medianäkyvyyttä saatiin erityisesti ikääntyvien yliopistolle, JYUniorit Lasten yliopistotoiminnalle, Avoimelle yliopistolle sekä Digibuusti!-hankkeelle aktiivisen tiedotuksen kautta. Vaikuttamistyötä jatkettiin osallistumalla kesäyliopistojen edustajana Vapaan sivistystyön viestintäryhmän kampanjoiden kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Vuoden 2024 tavoitteet ja toteumat

- *Markkinointia kehitetään edelleen johdonmukaisemmaksi ja ennakoivammaksi vuosikellon sekä tehokkaan sisäisen viestinnän avulla. Jokaisen koulutuksen markkinointia varten tehdään realistinen suunnitelma koulutussuunnittelijan kanssa ja pohditaan kohderyhmä ja markkinointikanavat ja aikataulu. / Toteutui osittain. Jatkossa resursseja kohdistettava haastavampien koulutuksien markkinointiin.*
- *Ylläpidetään vuonna 2022 laadittua visuaalista ilmettä, kuitenkin rikastamalla sitä uusien kuvien ja vaihtelevilla taiton ratkaisuilla. / Toteutui.*
- *Lisätään kesäyliopiston tunnettuutta alueella lisäämällä mediatiedotteiden määrää. / Toteutui.*
- *Uudistetaan kesäyliopiston yleisen uutiskirjeen ilmettä ja kasvatetaan tilaajamäärää 3000 tilaajaan. / Toteutui osittain. Ilmettä ja sisällöntuotantoa on kehitetty. Tilajamäärä on hie-man laskenut, mutta avauksien ja klikkauksien määrä kasvanut.*
- *Aktivoidaan uudelleen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille suunnattu uutiskirje käyttöön ja lähetetään tilaajille 4 kertaa vuodessa. Kasvatetaan myös sote- kasvatusalan uutiskirjeen tilaajamäärää 1500 tilaajaan. / Toteutui osittain. Uutiskirje lähetettiin kaksi kertaa.*
- *Kehitetään uuden verkkokaupan käytettävyyttä sekä kaupan nousua hakukoneissa. / Toteutui osittain. Verkkokaupan ominaisuuksia on hyödynnetty asiakasystävällisempään suuntaan*
- *Markkinoinnin budjetointia ja talouden seurantaa johdonmukaistetaan. / Toteutui osittain. Markkinointia suunniteltiin perustuen koulutuksien budjetteihin. Markkinointityön kustannuksia ei ole arvioitu järjestelmällisesti.*
- *Vähennetään printtimainontaa ja panostetaan some- ja google-markkinointiin ja niiden kehittämiseen / Toteutui.*

4.4 Toiminnan talous

Kesäyliopiston talous on tasapainossa, kesäyliopistolla on omaa pääomaa turvaamassa toiminnan jatkuvuutta mahdollisissa äkillisissä rahoitukseen tai toimintaan kohdistuvissa muutostilanteissa. Aiempina vuosina kertynyttä ylijäämää sijoitettiin vuonna 2024 Nordea-pankin ohjauksella rahastoihin.

Kuluvana vuonna opiskelijamaksukertymä ylitti odotukset, eikä valtionrahoituksen leikkautuminen vaikuttanut merkittävästi toiminnan rahoitukseen. Opiskelijoiden kiinnostus opintoihin johtui joko tiedosta, että oli viimeinen mahdollisuus käyttää aikuiskoulutustukea opintoihin tai erityisen onnistuneesta koulutussuunnittelusta ja markkinoinnista. Myös muutamien hankkeiden siirtyminen edellisestä vuodelta vaikutti tulokseen.

Taulukko 3. Jyväskylän kesäyliopiston rahoituslähteet vuosina 2020–2024

Tulot	2020	2021	2022	2023	2024
Opiskelijamaksut	374 139	633 287	703 265	710 999	1 032 629
Opetus- ja kulttuuriministeriö; opetus- tuntiperusteinen valtionosuus (sis. Umako-rahoitus)	296 206	310 626	353 127	437 846	408 249
Jyväskylän kaupunki, Jotutsan kunta yleisavustus ja muut mahdolliset tuet	15 000	20 500	15 000	15 000	18200
Yhdistyksen jäsenten jäsenmaksut	9025	9025	9500	9500	9500
Muut tuotot (hankkeet)	307 782	393 585	250 801	257 809	255 539
Varainhankinnan muut tuotot (esim. v. 2020 Korona-avustus)	160 458	0	1308	0	0
Korkotulot	223	34	273	108	205
YHTEENSÄ	1 162 833	1 367 057	1 333 274	1 43 1262	1 716 856

Kesäyliopistoyhdistys ry:n tulot vuonna 2024 olivat yhteensä 1 468 783 euroa ja menot 1348341 euroa. Suurimmat menoerät muodostivat henkilöstökulut -803 768 euroa (henkilöstö- ja opetuspalkat, palkkiot ja sivukulut) ja ostetut opetuspalvelut -463 820 euroa. Opiskelijamaksujen osuus tuloista oli 60 % ja valtionosuus kattoi tuotoista 24 %, hanketulot 15 %, avustukset ja jäsenmaksut kattoivat tuotoista 1 %.

Vuoden 2024 tilinpäätökseen kirjattiin ylijäämäisenä tuloksena 120 441,65 euroa (2023 ylijäämä oli 98 254,55 euroa). Yhdistyksen hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä siirretään oman pääoman lisäykseksi edellisten tilikausien voittovarot -tilille. Tämän jälkeen oma pääoma on 1 064 847,87 euroa.